

## Силабус дисципліни

### Психологічна служба в системі освіти

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

#### Керівник курсу

ПІП

к. психол. н., ст. викладач **Притула Олеся Арсенівна**

Контактна інформація

[olesapritula01@gmail.com](mailto:olesapritula01@gmail.com) +380974820104

#### Опис дисципліни

Актуальність психологічного супроводу діяльності різноманітних соціальних інститутів системи освіти зумовлена сучасним розвитком суспільства, новими вимогами до діяльності та особистості працівника, загальносвітовими тенденціями в галузях психології та педагогіки. Працівники психологічної служби системи освіти повинні забезпечити умови, які б сприяли розвитку кожної особистості, розкриттю її потенціалу, збереженню здоров'я, оптимізації навчальної діяльності. Відтак Основною метою викладання дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» є набуття майбутніми практичними психологами знань щодо основних нормативних документів, які регламентують професійну діяльність, формування навичок планування та проведення дослідницької, корекційної, розвивальної та консультативної роботи; розвиток вмінь виконувати професійно-орієнтовані завдання

#### Структура дисципліни

| Години<br>(лек./сем.) | Тема                                                              | Результати навчання                                                                                                                             | Завдання           |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 2/2                   | Психологічна практика і психологічна служба                       | Знати термінологію, вміти пояснювати базові концепції психологічної практики, аналізувати діяльність психологічної служби як соціального явища. | Питання.           |
| 2/2                   | Прикладна психологія та її місце у системі психологічного знання. | Показати роль прикладної психології та її місце у системі психологічного знання,                                                                | Питання, доповіді. |

|     |                                                                   |                                                                                                                                                                     |                    |
|-----|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|     |                                                                   | сформувати систему уявлень про прикладну психологію.                                                                                                                |                    |
| 4/1 | Історія розвитку ПС в Україні та за кордоном.                     | Сформувати розуміння еволюційних процесів становлення психологічної служби, проаналізувати історію розвитку ПС в Україні та за кордоном.                            | Питання, доповіді. |
| 4/1 | Організація та структура ПС в системі освіти.                     | Здійснювати аналіз основоположних принципів, завдань, структури та напрямків роботи ПС в закладах освіти.                                                           | Питання.           |
| 4/1 | Організаційні моделі діяльності ПС в системі освіти.              | Вміти аналізувати та систематизувати знання щодо організаційних можливостей діяльності ПС за різних умов її функціонування.                                         | Питання, тести.    |
| 4/2 | Діяльність ПС у закладах освіти різних                            | Формувати розуміння змісту діяльності ПС у закладах освіти різних рівнів акредитації. Тести, питання                                                                | Питання.           |
| 2/2 | Професійна підготовка та розвиток особистості психолога-практика. | Сформувати уявлення про генезу становлення тарозвитку особистості психолога-практика.                                                                               | Питання.           |
| 4/2 | Діяльність ПС в умовах військової агресії.                        | Формувати вміння професійно діяти в умовах військової агресії, аналізувати нормативно-правову базу, яка регулює діяльність фахівців ПС в умовах військової агресії. | Питання, доповіді. |
| 4/1 | Діяльність ПС в умовах освітньої реформи.                         | Формувати розуміння необхідності інноваційних змін у діяльності ПС в умовах освітньої реформи.                                                                      | Питання, тести.    |

### Літературні джерела:

1. Василенко Л., Савчин М. Вікова психологія : навч. посіб 5-те вид. перер. і допов. Київ : Академія. 2021. 376 с.
2. Гірняк А.Н. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» для студентів спеціальностей 053 «Психологія» та 231 «Соціальна робота». Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2022. 116 с.
3. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. *Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa*. Polska : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. P. 105–117.

4. Ібука Масару Після трьох вже пізно. Київ : Сварог. 2020. 152 с.
5. Іванашко О. Є. Гошовська Д. Т. Психологічні умови успішного інклюзивного середовища для дітей з особливими освітніми потребами. Інноваційні освітні підходи до навчання дітей нового покоління : зб. наук.-метод. праць; уклад. : Н. А. Поліщук, В. В. Камінська. Луцьк : Волинський ІППО, 2022. С. 67-74.
6. Іванашко О.Є. Психологічний тьюторинг та корекційний супровід молодших школярів з ООП в НУШ. Теорія та практика психокорекції особистості : електрон. зб. статей. 2023. С. 74 – 79. <https://fspo.udpu.edu.ua/kafedra-psykholohii/>.
7. Іванашко О. Є. Роль експериментальної діяльності у формуванні суб'єктної позиції дошкільника : зб. наук. статей і тез. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. С. 31-35.
8. Іванашко О. Є. Технології тьюторського супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній освіті. Психогенеза особистості : норма і девіація : зб. наук. статей і тез. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М. 2024. С. 79 – 88.
9. Кацавець Р. С. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 112 с.
10. Кері Таніт, Рудкін Анхеред Про що думає дитина? Практична дитяча психологія для сучасних батьків. Пер. з анг. Т. В. Євлосевої. Харків : Ранок. 2021. 256 с.
11. Кобильченко В. Практичний психолог у закладі дошкільної освіти : завдання та зміст психологічної діяльності. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2020. № 1. С. 7–20.
12. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
13. Любченко В. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладі освіти : організація діяльності та нормативно-правове забезпечення. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2020. № 2. С. 41–48.
14. Патрико Т. Від практики до теорії: шлях становлення вікової психології як самостійної галузі знань. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2019. Випуск 5. С. 42–50.
15. Притула О. А. Психологічна експертиза як інструмент підтримки учнів у системі шкільної психологічної служби. *Наукові перспективи*. Київ, 2025. № 6 (60). С. 1523 – 1534. URL: [https://drive.google.com/file/d/1To8zQfyt6ah9xUWDE5jheVdWW\\_m5WTJ9/view?usp=drivesdk](https://drive.google.com/file/d/1To8zQfyt6ah9xUWDE5jheVdWW_m5WTJ9/view?usp=drivesdk)
16. Притула О. А. Психологічна експертиза як засіб виявлення та задоволення потреб учнів у діяльності шкільної психологічної служби. *Наукові перспективи*. Київ, 2025. № 7 (61). С. 1339 – 1348. URL: <https://drive.google.com/file/d/1F84Lmc1oKT5ppmc4mungOVhVBzIMNZko/view?usp=drivesdk>
17. Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Засенко В.В., Ярмола Н.А. Учні початкових класів із особливими потребами: навчання та супровід : навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160с.
18. Beadle Muriel. A Child's Mind. How Children Learn During the Critical Years from Birth to Age Five Years. London : Routledge. 2019. 320 p.
19. Children's Play. Research Developments and Practical Applications / Edited By Peter K. Smith. London : Routledge. 2019. 162 p.
20. Stern William. Psychology of Early Childhood. Up to the Sixth Year of Age. London : Routledge. 2019. 624 p.
21. Struik Arianne. Treating Chronically Traumatized Children. The Sleeping Dogs Method. London : Routledge. 2019. 342 p.
22. Vosniadou S. The Development of Students' Understanding of Science. *Frontiers Education*. 2019. DOI: 10.3389/feduc.2019.00032.
23. Конвенція про права дитини (1989). URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_021](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021)

### Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Психологічна служба в системі освіти» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань, залік

**Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

**Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

### Оцінювання

| Модуль 1                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                         | Модуль 2                                                                                                             | Модуль 3                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 40%                                                                                                                                                                               | 40%                                                                                                                                                     | 5%                                                                                                                   | 15%                                                                                                                                         |
| Поточне оцінювання                                                                                                                                                                | Модульний контроль                                                                                                                                      | Тренінг                                                                                                              | Самостійна робота                                                                                                                           |
| Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). | Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 2 теоретичні питання – макс. 20 балів кожне. | Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо покращення толерантності у психологічній службі системи освіти. | Оцінювання презентації на одну з тем із запропонованої тематики на основі опрацьованої додаткової навчальної і наукової фахової літератури. |

МОДУЛЬ 1. Оцінка за «поточне оцінювання» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на кожному практичному занятті. Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0».

***Критерії оцінювання поточного опитування:***

**90–100 балів** – студент повністю засвоїв матеріал, відповідає самостійно, логічно й аргументовано, всебічно розкриває зміст питань.

**75–89 балів** – студент добре знає матеріал, але бракує глибини чи переконливості; можливі дрібні неточності.

**65–74 бали** – знання задовільні, основний зміст відтворено, але без аналізу та належного обґрунтування.

**60–64 бали** – знання поверхові, відповіді уривчасті, без належних пояснень, суттєві неточності.

**1–59 балів** – студент не засвоїв матеріал і не здатний розкрити зміст питань.

«Модульний контроль» проводиться з урахуванням усіх тем дисципліни. Включає виконання письмової роботи. Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацювання відбуваються у години консультацій у системі Moodle чи ZOOM.

***Критерії оцінювання модульного контролю:***

**90–100 балів** – повне, глибоке та аргументоване виконання всіх завдань.

**75–89 балів** – завдання виконані правильно, але є незначні неточності чи нестача аргументації.

**65–74 бали** – відтворено лише основний зміст, поверховий аналіз, часткові помилки.

**60–64 бали** – завдання виконано фрагментарно, суттєві недоліки у змісті.

**1–59 балів** – відповідь не відображає суті завдання.

МОДУЛЬ 2. Визначається як середнє арифметичне з виконаних завдань.

Оцінка визначається як середнє арифметичне з результатів виконання завдань тренінгового характеру (рольові ігри, дискусії, моделювання ситуацій).

***Критерії оцінювання тренінгу:***

**90–100 балів** – студент активно бере участь, демонструє глибоке розуміння теми, вміння застосовувати знання на практиці.

**75–89 балів** – участь активна, але не завжди достатньо аргументована чи повна.

**65–74 бали** – студент бере участь частково, відповіді поверхові.

**60–64 бали** – мінімальна участь, неповні знання.

**1–59 балів** – відсутність участі, відсутність результату.

МОДУЛЬ 3. Оцінка за завдання самостійної роботи (**15%**). Оцінка визначається як середнє арифметичне оцінок за виконання завдань самостійної роботи (підготовка презентації, аналіз джерел).

***Критерії оцінювання самостійної роботи:***

**90–100 балів** – завдання виконано повністю, матеріал подано тезисно, своїми словами, без копіювання тексту з власними висновками. Захист презентації на занятті.

**75–89 балів** – завдання виконано правильно, але бракує глибини чи оригінальності.

**65–74 бали** – подано основний зміст, але без висновків, з помилками.

**60–64 бали** – робота уривчаста, неповна, поверхова.

**1–59 балів** – робота не виконана або виконана неналежно.

**Шкала оцінювання:**

| ECTS | Бали   | Зміст                                          |
|------|--------|------------------------------------------------|
| A    | 90-100 | відмінно                                       |
| B    | 85-89  | добре                                          |
| C    | 75-84  | добре                                          |
| D    | 65-74  | задовільно                                     |
| E    | 60-64  | достатньо                                      |
| FX   | 35-59  | незадовільно з можливістю повторного складання |
| F    | 1-34   | незадовільно з обов'язковим повторним курсом   |